AAN DE RAAD

Datum opgesteld		**Behandelend ambtenaar**	P. van Olphen
Datum agendering	9 maart 2023	**E-mailadres**	p.vanolphen@waadhoeke.nl
Onderwerp	Begroting na wijziging 2023 Dienst Noardwest Fryslân	**Telefoonnummer**	
Portefeuillehouder	M. van der Meer		

Samenvatting

De begrotingsuitgangspunten voor 2023 zijn geactualiseerd op basis van de laatste inzichten. Dit betekent o.a. dat de bedragen zijn bijgesteld op basis van de laatst bekende kostenontwikkelingen. In de begroting na wijziging, is de nieuwe taakstelling van de wet Inburgering en het wegwerken van de wachtlijst Beschut Werken verwerkt.
De begroting na wijziging 2023 geeft voor Waadhoeke een hogere last van € 5,6 miljoen, waarvan € 3,5 miljoen incidenteel en € 2,1 miljoen structureel.

Voorstel

1. Geen zienswijze in te dienen op de begroting na wijziging 2023 van De Dienst Noardwest Fryslân.
2. De incidentele lasten van € 3.479.090 te dekken met de nog te ontvangen bijdragen van het rijk;
3. De extra lasten inburgering van € 363.486 deels ten laste te brengen van onvoorzien met bestemming/inburgering (€ 62.840) en deels ten laste van de specifieke uitkering inburgering (€ 300.646);
4. De extra lasten van € 1.205.038 als gevolg van indexering ten laste te brengen van onvoorzien met bestemming/loon- en prijscompensatie.
5. Het resterend tekort van € 515.149 ten laste te brengen van de begrotingspost ‘onvoorzien structureel’.

Inleiding
Sinds de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling per 1 januari 2021 is de Dienst Noardwest Fryslân een bedrijfsvoeringsorganisatie. Het vaststellen van de beleidskaders voor het sociaal domein en de daaraan verbonden financiële keuzes ligt daarmee bij de gemeenten. De Dienst voert de toegang uit voor de inkomensondersteuning en verzorgt de administratie daaromtrent. Daarnaast is de Dienst de backoffice voor de WMO en Jeugdwet.

De begrotingsuitgangspunten voor 2023 zijn geactualiseerd op basis van de laatste inzichten. Dit betekent o.a. dat de bedragen zijn bijgesteld op basis van de laatst bekende kostenontwikkelingen. In de begroting na wijziging is de nieuwe taakstelling van de wet Inburgering en het wegwerken van de wachtlijst Beschut Werken verwerkt.

De begroting na wijziging 2023 geeft voor Waadhoeke een hogere last van € 5,6 miljoen, waarvan € 3,5 miljoen incidenteel en € 2,1 miljoen structureel.

Beoogd (meetbaar) effect
De raad informeren over de financiële verwachtingen in het sociaal domein.

Motivering
Argumenten
1.1 De Dienst heeft de raad gevraagd de begroting na wijziging 2023 te behandelen voor een zienswijze.
De begroting na wijziging geeft inzicht ten aanzien van de verwachte inkomsten en uitgaven.

2.1 De gemeente wordt door het rijk gecompenseerd voor de lasten energietoeslag, leefgeld Oekraïners en de uitvoeringslasten TOZO.
De compensatie voor de energietoeslag loopt via het gemeentefonds. In 2022 lijkt de compensatie niet toereikend en is aanvullend budget opgenomen ten laste van de reserve sociaal domein. Dit komt omdat een ruimere doelgroep wordt aangehouden dan het Rijk doet(130% i.p.v. 120%). Het ligt in de verwachting dat dit in 2023 ook aan de orde zal komen, echter dit is nog niet te becijferen. De Meicirculaire van het gemeentefonds zal hier meer duidelijkheid in verschaffen. Er is rekening gehouden met 2.548 huishoudens.
Voor het leefgeld Oekraïners en de afwikkeling van de TOZO loopt de route via de SISA-bijlage bij de jaarrekening, op basis van de werkelijke kosten.

3.1 De taakstelling 2023 van de nieuwe wet Inburgering veroorzaakt hogere lasten.
Er is extra formatie t.b.v. inburgering bij de Dienst opgenomen. Op ‘onvoorzien met bestemming’ is een reservering opgenomen ter dekking van de lasten regievoering en administratie ter hoogte van € 124.253, dus er blijft nog € 61.413 staan.
Voor de inburgeringstrajecten is een specifieke uitkering (SPUK) beschikbaar. De verhoogde taakstelling huisvesting statushouders (verplichting voor de gemeente) zal tot een hoger aantal inburgeringstrajecten leiden (verplichting voor de nieuwkomer). Dit is niet 1 op 1 door te vertalen, want alleen volwassenen volgen een inburgeringstraject, maar geeft wel een goede richting. De voorlopige beschikking 2023 van september 2022 toont een bedrag van € 474.682 en gaat nog uit van

78 inburgeraars. De Dienst heeft rekening gehouden met 112 inburgeraars. Wij verwachten nog een nieuwe beschikking van het rijk op dit onderdeel. Op voorhand houden wij al rekening met het bedrag dat door de Dienst is berekend. De verantwoording vindt plaats via de SISA-bijlage bij de jaarrekening en gaat uit van werkelijke bestedingen.

4.1 Het prijseffect is berekend op afgerond € 1,2 miljoen.
Uit de onderliggende gegevens van de Dienst is het financiële effect van de diverse indexeringen berekend. In de begroting van Waadhoeke is € 2,1 miljoen gereserveerd ter dekking van loon- en prijsontwikkelingen (naast de € 1 miljoen prijsontwikkelingen fysiek domein). Er blijft nog € 0,9 miljoen staan.

5.1 *Niet alle ontwikkelingen zijn afgedekt*.
Naast de eerder genoemde dekkingsmogelijkheden is ook het extra budget voor het wegwerken van de wachtlijst Beschut Werken al beschikbaar ter dekking van de extra lasten. In de financiële opstelling bij Financiën is dit afzonderlijk zichtbaar gemaakt. Daarna resteert nog een tekort van € 515.149,- waarvoor onvoorzien structureel ingezet moet worden.

Kanttekeningen
4.1 Er is geen rekening gehouden met een hogere gebundelde uitkering (BUIG) als gevolg van de koppeling uitkeringen met de verhoging van het minimumloon.
De voorlopige beschikking wordt in de loop van april verwacht. Het is erg lastig om een inschatting te maken van het financiële effect op de inkomsten. De hogere lasten zijn echter wel zichtbaar gemaakt door de Dienst, en dienen voor zover mogelijk afgedekt te worden. Hiervoor is de loon- en prijscompensatie ingezet. Als de beschikking BUIG wordt ontvangen zal mogelijk een verrekening plaats kunnen vinden (Berap I).

5.1 Er is geen rekening gehouden met een hogere gebundelde uitkering (BUIG) als gevolg van de compensatie voor de hogere loonkostensubsidie.
In de raadsmemo over de wachtlijst beschut werken is een financiële tabel gepresenteerd, waarbij rekening is gehouden met de compensatie loonkostensubsidie. Deze is sinds enkele jaren inbegrepen in de BUIG en wordt uitgekeerd op basis van de werkelijke ontwikkeling bij de gemeente. Zoals bij kanttekening 4.1 aangegeven is de BUIG nog niet geactualiseerd. De hogere lasten worden in dit advies gerelateerd aan ‘onvoorzien structureel’, omdat het gaat om aantallen en niet om veranderde prijzen.

Analyse
Zie Financiën.

Alternatieven
n.v.t.

Vervolg
De Dienst heeft verzocht om voor 10 februari 2023 te reageren. Planning technisch bleek dit niet haalbaar vanwege de behandeling in de raad op 9 maart. De Dienst is hiervan in kennis gesteld.

Inwonersparticipatie
n.v.t.

Communicatie
n.v.t.

Financiën

	Begroting 2023 Waadhoeke	Herziene begr 2023 Dienst	Verschil
Inkomen	15.118.398	15.667.738	-549.340
Participatie	2.055.341	2.791.264	-735.923
Armoedebestrijding	1.729.237	1.731.673	-2.436
Wmo	11.055.953	10.789.963	265.990
Jeugd	12.339.030	12.919.814	-580.784
Bedrijfsvoering	6.372.745	6.906.566	-533.821
subtotaal structurele lasten	*48.670.704*	*50.807.018*	*-2.136.314*
Energietoeslag	0	3.312.400	-3.312.400
Leefgeld Oekraïeners	0	100.158	-100.158
Uitvoeringslasten TOZO	0	66.532	-66.532
subtotaal incidentele lasten:	*0*	*3.479.090*	*-3.479.090*
Aansluiting met begroting Dienst	*48.670.704*	*54.286.108*	*-5.615.404*
Dekking structureel:			
SPUK inburgering (trajecten)			300.646
Inburgering (personeel)			62.840
Loon- en prijscompensatie			1.205.038
Extra budget Beschut Werken			52.640
subtotaal structurele dekking			*1.621.164*
Dekking incidenteel:			
Energietoeslag (via gemeentefonds)			3.312.400
Opvang Oekraïners (declaratie bij rijk)			100.158
Uitvoeringslasten TOZO (declaratie rijk)			66.532
subtotaal incidentele dekking			*3.479.090*
Per saldo - dekking tlv onvoorzien structureel			**-515.149**

Inkomen
Het aantal uitkeringsgerechtigden toont een lichte daling bij het programma inkomen. Het financieel effect van afgerond € 550.000 wordt grotendeels verklaard door de stijgende gemiddelde uitkering (effect € 247.000). Tevens is op dit programma de hogere loonkostensubsidie Beschut Werk zichtbaar als gevolg van het oplossen van de wachtlijst Beschut Werken (effect € 240.000). Dit wordt op termijn gecompenseerd met een hogere BUIG-uitkering van het rijk (zie kanttekening 2). Het resterende verschil bestaat uit diverse kleinere wijzigingen.

Participatie
De uitzetting bij het programma Werk en Participatie van € 736.000 komt o.a. door de hogere kosten voor de wet Inburgering, omdat met de nieuwe taakstelling van 112 personen is gerekend (effect € 363.000 extra lasten). Hier staan rijksmiddelen tegenover (zie dekking structureel).
Daarnaast is ook hier het effect van het oplossen van de wachtlijst Beschut Werken zichtbaar, nl. hogere begeleidingskosten (€ 136.000). Het prijseffect is berekend op afgerond € 237.000.

Armoedebestrijding
Het effect van de indexering is berekend op afgerond € 73.000 nadeel. Daarnaast is er als gevolg van lagere aantallen een vergelijkbaar voordeel ontstaan, waardoor het effect per saldo relatief gering is.

WMO
De lagere raming wordt grotendeels veroorzaakt door lagere uurvolumes huishoudelijke hulp (effect € 214.000 voordelig). Het resterende voordeel is een prijseffect t.o.v. de primitieve begroting van € 52.000.

Jeugd
De lasten voor de jeugdhulp stijgen wederom. In deze begroting zijn met name de budgetten voor de hoogspecialistische jeugdhulp met verblijf, pleegzorg en de jeugdbescherming naar boven bijgesteld. Hierbij speelt ook het uitstel van de nieuwe inkoop naar 2024.
De lastenstijging van afgerond € 580.000 bestaat voor € 166.000 uit hogere bijgestelde tarieven dan begroot, en voor € 414.000 uit hogere aantallen. Daarbij moet aangegeven worden dat per type jeugdzorg er een verschillend beeld is. Zoals bijvoorbeeld:

- De kosten hersteltrajecten laten een financieel voordeel zien, en de duurzame trajecten een financieel nadeel,
- De kosten voor pleegzorg zijn ruim € 134.000 hoger.
- De kosten voor jeugdbescherming en jeugdreclassering zijn bijna € 200.000 hoger.

Bedrijfsvoering
De personeelslasten van de Dienst nemen toe op basis van verwachte cao-ontwikkelingen en uitbreiding van formatie op het gebied van informatiebeveiliging en inburgering. Tevens is binnen het budget voor de bedrijfsvoering rekening gehouden met hogere energielasten.

Energietoeslag
De energietoeslag zal ook in 2023 worden uitgevoerd door de Dienst. Het budget van 2022 is als raming aangehouden. Verwachte compensatie vindt plaats bij de gemeente via het gemeentefonds. Op voorhand nemen wij deze inkomst al op in onze begroting.

Leefgeld Oekraïners
De lasten van het leefgeld zijn in het programma Inkomen bij de Dienst opgenomen. Er vindt compensatie plaats van het rijk aan de gemeente.

Uitvoeringslasten TOZO
Dit betreft de afwikkeling van de TOZO-regeling uit de afgelopen jaren. Ook hier vindt compensatie plaats van het rijk aan de gemeente.

Dekking
Dekking van de hogere uitgaven vindt plaats via diverse gereserveerde budgetten. In de argumenten is dit per onderdeel uitgewerkt. Als sluitpost dient onvoorzien structureel te worden ingezet. De stand van onvoorzien structureel 2023 zoals aangegeven in de laatst vastgestelde begrotingswijziging 2 is € 238.230. Hierop moet nog een aanvulling plaatsvinden. In het raadsmemo van 8 november 2022 is het structurele effect van de septembercirculaire 2022 al aangegeven, nl. € 1.068.990 positief. Dit is vertaald in begrotingswijziging 3 van 2023, die op 30 maart in de raad wordt behandeld. Daarmee komt onvoorzien op een stand van € 1.307.220 en is er voldoende dekking beschikbaar voor de genoemde € 515.149.

De financiële effecten worden verwerkt in een begrotingswijziging.

Juridisch kader
Wet op de GR
Gemeentewet
BBV

Bijlagen
Bijlage 1: Aanbiedingsbrief
Bijlage 2: Concept begroting na wijziging 2023 Dienst Noardwest Fryslân
Bijlage 3: Bijlage document Concept begroting na wijziging 2023 Dienst Noardwest Fryslân

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

M.C.M. Waanders, burgemeester

J. IJkema, secretaris

NR.: D2023-01-027753

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 14 februari 2023;

B E S L U I T:

1. Geen zienswijze in te dienen op de begroting na wijziging 2023 van De Dienst Noardwest Fryslân.
2. De incidentele lasten van € 3.479.090 te dekken met de nog te ontvangen bijdragen van het rijk;
3. De extra lasten inburgering van € 363.486 deels ten laste te brengen van onvoorzien met bestemming/inburgering (€ 62.840) en deels ten laste van de specifieke uitkering inburgering (€ 300.646);
4. De extra lasten van € 1.205.038 als gevolg van indexering ten laste te brengen van onvoorzien met bestemming/loon- en prijscompensatie.
5. Het resterend tekort van € 515.149 ten laste te brengen van onvoorzien structureel.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 9 maart 2023,

Signed By: Waanders, M.C.M. <m.waanders@waadhoeke.nl>
14/03/2023 18:07:23 CET
Id: 61d20426-5898-4925-9d40-a504e2751944
Auth: Scribble

M.C.M. Waanders, voorzitter

R.M. Koster, griffier

Signed By: Koster, R. <r.koster@waadhoeke.nl>
13/03/2023 11:57:28 CET
Id: 61d20426-5898-4925-9d40-a504e2751944
Auth: Scribble

Dit document is digitaal ondertekend.